मतिबुद्धिपूजार्थेभ्यश्च । (१८८/३०८०)

मतिः इच्छा । बुद्धिः ज्ञानम् । पूजा सत्कारः । [1]एतदर्थेभ्यश्च धातुभ्यो [2]वर्तमानार्थे क्तप्रत्ययो भवति । राज्ञां [3]मतः । राज्ञामिष्टः । राज्ञां बुद्धः । राज्ञां ज्ञातः । राज्ञां पूजितः । राज्ञामर्चितः । अनुक्तसमुच्चयार्थश्चकारः ।

[4]शीलितो रक्षितः क्षान्त आक्रुष्टो जुष्ट इत्यपि ।
रुष्टश्च रुषितश्चोभावभिव्याहृत इत्यपि ॥१॥

हृष्टतुष्टौ तथा कान्तस्तथोभौ संयतोद्यतौ ।
कष्टं भविष्यतीत्याहुरमृतः पूर्ववत् स्मृतः ॥२॥ (म. भा. २. १३७)

[5]कष्टः इति भविष्यति काले । [6]अमृतः इति पूर्ववत् । वर्तमाने इत्यर्थः (म. भा. २. १३७) । तथा [7]सुप्तः, शयितः, आशितः, लिप्तः, तृप्तः इत्येवमादयोऽपि वर्तमाने[8] द्रष्टव्याः ॥

इति [9]श्रीजयादित्यविरचितायां काशिकायां वृत्तौ
[10]तृतीयाध्यायस्य द्वितीयः पादः[11] ॥

----(०)----

1. एवमर्थेभ्यः ब. फ. ह. 2. वर्तमाने अ. 3. मतम् फ. 4. शीलितः – द्रष्टव्याः नास्ति ग. 5. कष्टशब्दः अ. ब. क, नास्ति फ, कष्टेन ह. 6. अमृतशब्दः अ. ब. क. ह. 7. सुप्तश्च शयितश्चोभावासितो लुप्त इत्यपि । वर्तमाने स्मृताः काले शब्दा ह्येते विनिश्चताः ॥ ह. 8. काले इत्यधिकम् ह. 9. वामनकाशिकायां क, श्री नास्ति ग. फ. ह. 10. तृतीयस्य अध्यायस्य ह. 11. समाप्तः इत्यधिकम् ड.